

Memòria 2012

digital!

5è Pla estratègic
de les biblioteques UPC
2012-2014

Biblioteca Edificació

Activitats, objectius, serveis, recursos i dades estadístiques

Sumari

1. Antecedents	2
2. Nou pla estratègic: Digital!	3
A. La Biblioteca digital	4
A.1 Bibliotechnica: Web Biblioteca EPSEB	4
A.2 UPCommons	6
A.3 DRAC	7
B. Col·leccions bibliogràfiques, serveis i instal·lacions	8
B.1 Col·leccions bibliogràfiques	8
B.2 Serveis bibliotecaris	10
B.3 Instal·lacions	25
C. Organització i gestió	24
C.1 Gestió del personal	24
C.2 Gestió del pressupost	25
C.3 Cooperació	27

1. Antecedents

En els darrers 20 anys les biblioteques de la UPC s'han transformat en veritables serveis de qualitat que donen suport a la docència i la recerca de la Universitat.

Els trets més significatius que han marcat l'evolució han estat:

- La creació del Servei de Biblioteques i Documentació de la UPC, amb 13 biblioteques distribuïdes pel territori i amb projectes, normes i objectius de treball comuns.
- La construcció, rehabilitació i millora en els espais de totes les biblioteques.
- L'automatització dels fons bibliogràfics de la Universitat, que ha suposat disposar per primera vegada del Catàleg de les biblioteques de la UPC, amb més de 650.000 documents que es poden treure en préstec disponibles per als usuaris.
- La creació de la Biblioteca Digital de la UPC, que ofereix més de 30.000 documents digitals en text complet (títols de revistes científiques, llibres electrònics, tesis, articles, etc.) per a l'estudiantat i el personal investigador.
- La professionalització de la gestió i dels serveis bibliotecaris amb un equip de persones altament qualificat.

Des de l'any 1991 les biblioteques de la UPC, seguint el model institucional d'elaboració de plans estratègics transversals dels serveis universitaris, han plasmat els objectius i els projectes dins dels plans estratègics següents:

"Leibniz"	Programa estratègic de biblioteques de la UPC 1991-1993
"Escher"	Programa estratègic de biblioteques de la UPC 1995-1999
"Paideia"	Programa estratègic de biblioteques de la UPC 2000-2005
"Apren"	Programa estratègic de biblioteques de la UPC 2006-2010

2. Nou pla estratègic: Digital!

DIGITAL! el 5è Pla de les biblioteques UPC defineix uns objectius estratègics per fer front als importants reptes que les biblioteques tenen plantejats per als propers anys.

Els objectius generals pel Pla estratègic DIGITAL! 2012-2014 són:

- Donar suport a la millora de la docència i la recerca de la UPC, tant presencialment com en xarxa.
- Promoure la producció científica digital a Internet del professorat i el personal investigador de la UPC.
- Millorar els serveis bibliotecaris i incrementar els continguts digitals de la Biblioteca Digital i d'UPCommons.
- Integrar els serveis i els continguts digitals en els diferents sistemes d'informació de la UPC (Atenea, DRAC, etc.)
- Potenciar la presència i l'ús de la Biblioteca Digital de la UPC en les xarxes socials (Biblioteca 2.0).
- Millorar les instal·lacions per tal que els usuaris puguin treballar en grup, en entorns d'aprenentatge confortables i dotats de tecnologia.
- Reorganitzar tots els recursos del Servei per tal d'incrementar l'eficiència i l'eficàcia en la gestió. Integrar, dins del Servei, l'Oficina de Publicacions Digitals de la UPC-Iniciativa Digital Politècnica (IDP) i l'Oficina de Documentació i Arxius (ODA).

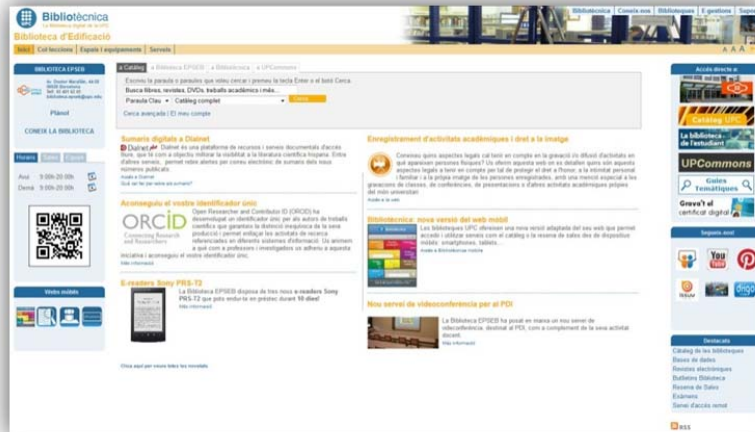

A. La Biblioteca Digital

Es millora la Biblioteca Digital per facilitar l'accés a la informació de qualitat i als serveis més innovadors a través d'entorns senzills, atractius i personalitzats. S'innova, creant sistemes tecnològics segurs, robustos i sostenibles per promoure les noves maneres d'accedir i utilitzar la informació des de qualsevol dispositiu. S'assegura la interoperabilitat dels sistemes d'informació de les biblioteques amb els de la Universitat i amb els externs.

→ A.1 Bibliotechnica: Web Biblioteca EPSEB

Amb l'objectiu de millorar l'accessibilitat als continguts de la web s'han fet els següents canvis:

- Codi QR a l'apartat d'horaris
- Redisseny de la pàgina Plans d'estudi EPSEB
- Creació de l'apartat d'Exposicions EPSEB (amb Issuu)
- Creació de l'apartat Codis QR
- Creació apartat Coneix la Biblioteca
- Creació apartat Material TIC
- Actualització de links
- Inserció persona responsable dels apartats

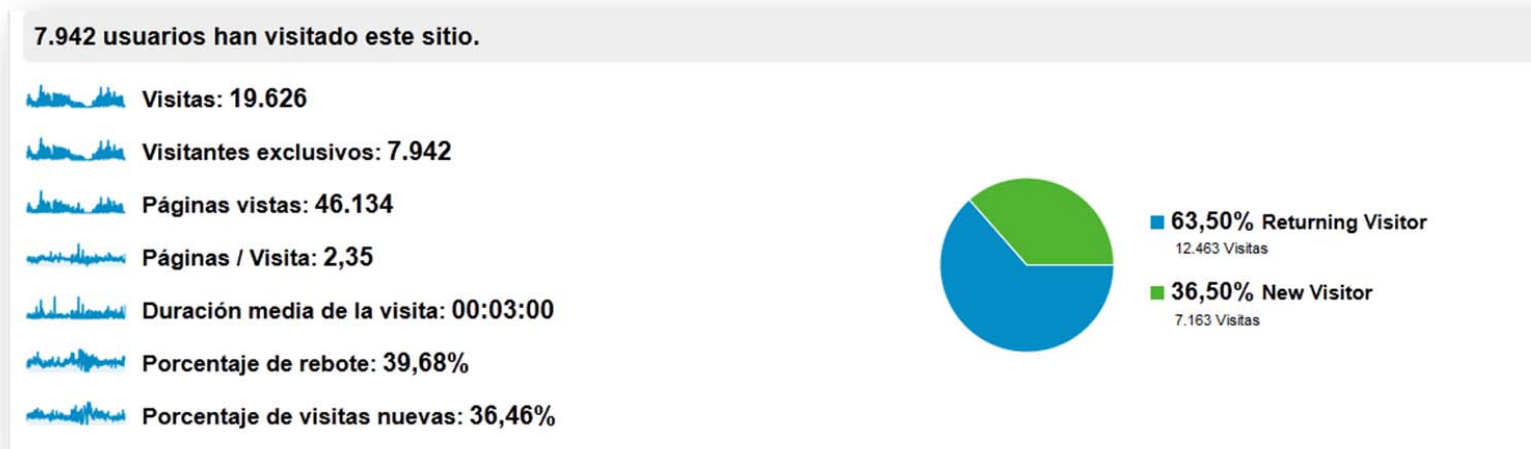
<http://biblioteca.upc.edu/EPSEB/>

A finals de 2012 s'han creat els espais:

El Web ha rebut un total de **19.626** visites aquest 2012, per obtenir les estadístiques s'utilitza l'aplicació google analytics.

Web Mòbil

És una realitat l'alt increment de la utilització dels dispositius mòbils per part dels usuaris i canvi de preferències en els sistemes operatius. Per respondre a les noves demandes les biblioteques oferim una nova versió adaptada del nostre web que permet accedir i utilitzar serveis com el catàleg o la reserva de sales des de dispositius mòbils: smartphones, tablets... , disponible a l'adreça:

<http://m.biblioteca.upc.edu/EPSEB>

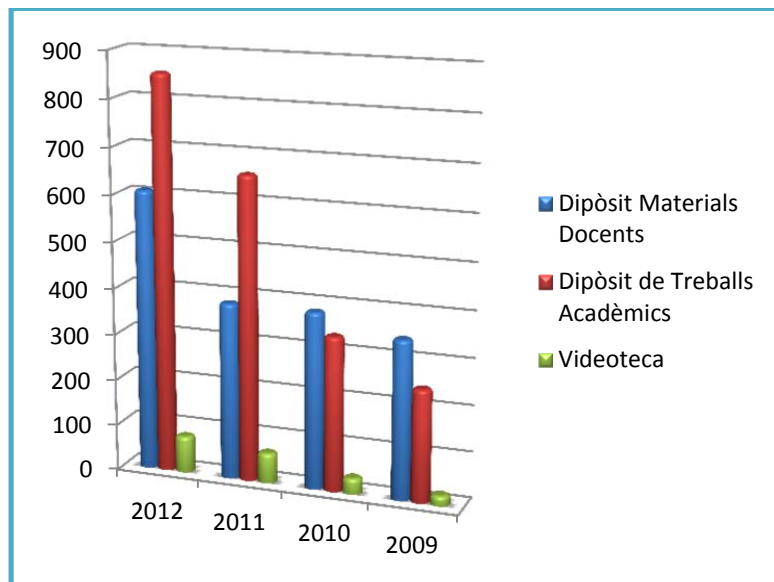
→ A.2 UPCommons

UPCommons, el portal d'accés obert al coneixement de la UPC, està format pel conjunt de dipòsits institucionals oberts de la UPC i té com a missió garantir la preservació de la producció docent i de recerca científicotècnica de la Universitat, maximitzant-ne la visibilitat i, consegüentment, incrementant-ne l'impacte en la docència i la recerca de tot el món.

Des de les comunitats que coordina la biblioteca EPSEB ja es disposa de :

○ **608** exàmens en el Dipòsit de Materials Docents
(**344** al 2008, **383** des de 2009 a 2011)

● **854** treballs finals de carrera en el Dipòsit de Treballs Acadèmics
(**657** al 2011; **335** al 2010; **244** al 2009)

○ **80** vídeos a la Videoteca UPC
(**66** al 2011; **35** al 2010; **22** al 2009)

○ **185** E-prints
(**114** al 2011; **98** al 2010; **61** al 2009)

➡ A.3 DRAC

DRAC és l'eina per descriure i gestionar la producció científica fruit de l'activitat acadèmica de la UPC.

Al llarg del 2012 els bibliotecaris de l'EPSEB han revisat **597** activitats a DRAC : Descriptor de la Recerca i l'Activitat Acadèmica a la UPC, (a l'any 2011 es van revisar **609** i al 2010 **698** activitats)

B. Col·leccions bibliogràfiques, serveis i instal·lacions

Amb el nou programa estratègic s'analitza l'ús de les col·leccions per adequar-les a la situació econòmica i s'elabora una política sostenible de digitalització i preservació de les col·leccions úniques de la Universitat i s'impulsen estratègies col·laboratives d'emmagatzematge i preservació per tal de reduir-ne els costos derivats. S'estableixen estratègies de col·laboració amb el professorat i els estudiants per conèixer-ne el comportament informacional i per millorar la integració de la Biblioteca en el seu entorn de comunicació i aprenentatge. A més es treballa per enriquir l'experiència acadèmica dels usuaris i per convertir les biblioteques en l'espai més atractiu i usat dels campus.

→ B.1 Col·leccions bibliogràfiques

S'ha treballat activament en la millora de les col·leccions amb diferents actuacions com: millora de l'accessibilitat al fons; difusió a través de butlletí de novetats bibliogràfiques i a través de canalbib ; promoció de llibres digitals amb la compra de nous e-readers. Les accions en la difusió de la col·lecció especialitzada han estat l'increment de monogràfics de revista disponibles en préstec, el circuit de revistes de geomàtica i la creació d'un script e-revistes per fomentar la col·lecció de revistes electròniques.

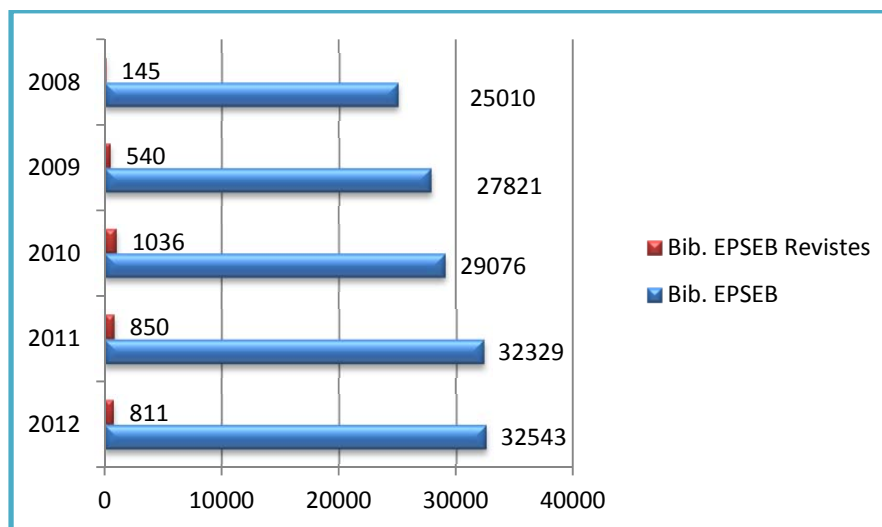

Una altra de les accions de difusió ha estat la creació de la col·lecció d'apunts de l'aparellador-arquitecte i doctor arquitecte Roberto Guerra Fontana al Portal del Fons antic de la UPC. Disponible a text complet:

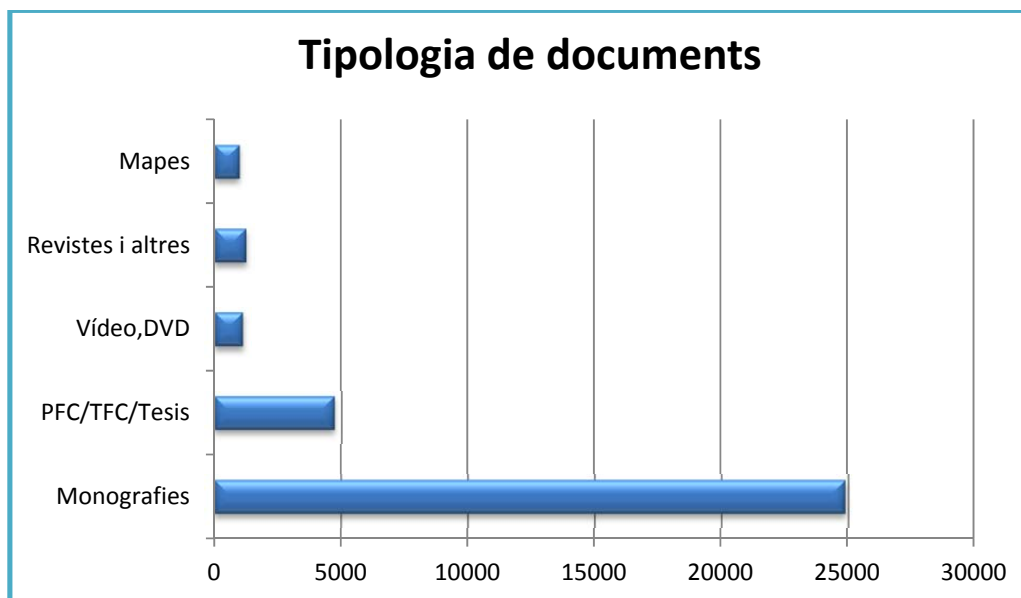
<http://fonsantic.upc.edu/handle/2099.4/1279>

Totalitat de documents de les col·leccions bàsiques a la Biblioteca:

Tipologia de documents:

➡ B.2 Serveis bibliotecaris

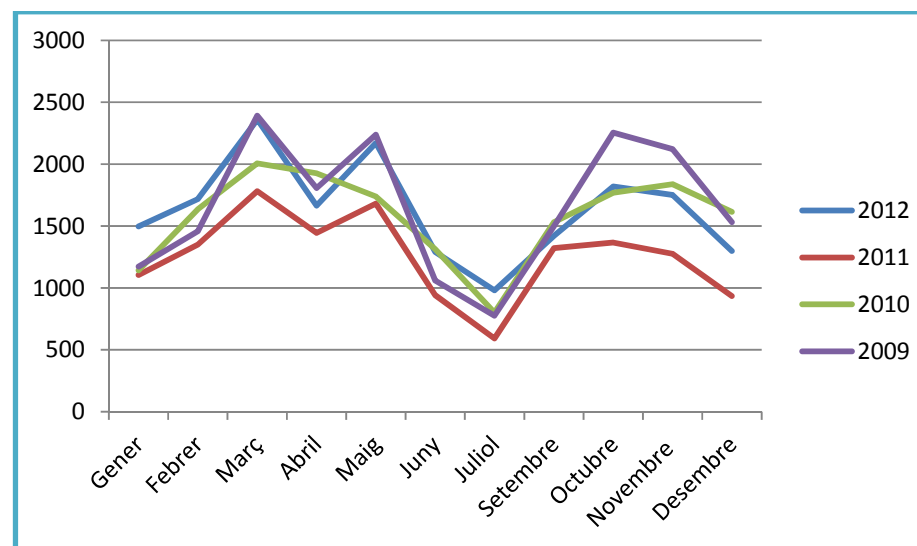
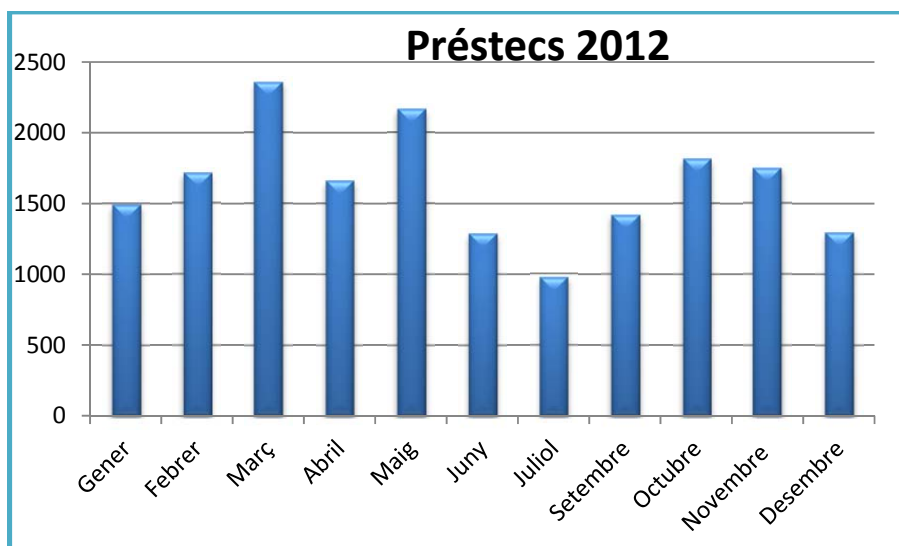
La Biblioteca EPSEB ha posat en marxa un nou servei de videoconferència, destinat al Personal docent i Investigador, com a complement de la seva activitat docent

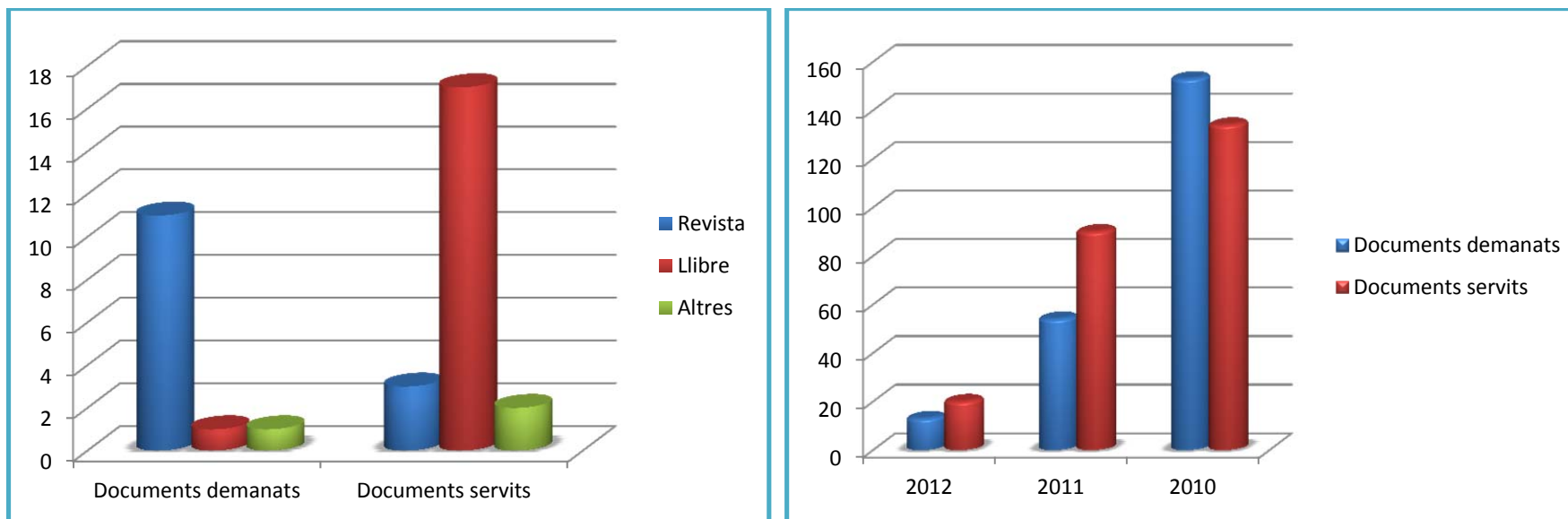
Servei de préstec de documents

Total de préstecs de l'any 2012 **17.970** (2011 **13.792**, 2010 **17.314**, 2009 **18.308**, i 2008 **19.921**)

Servei d'Obtenció de Documents

Les dades del SOD han experimentat una davallada clara a partir de la implementació del nou servei PUC .

El PUC o Préstec Consorciat és un servei gratuït que permet als usuaris de les biblioteques de les institucions membres del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC), sol·licitar i tenir en préstec documents d'una altra biblioteca del CBUC.

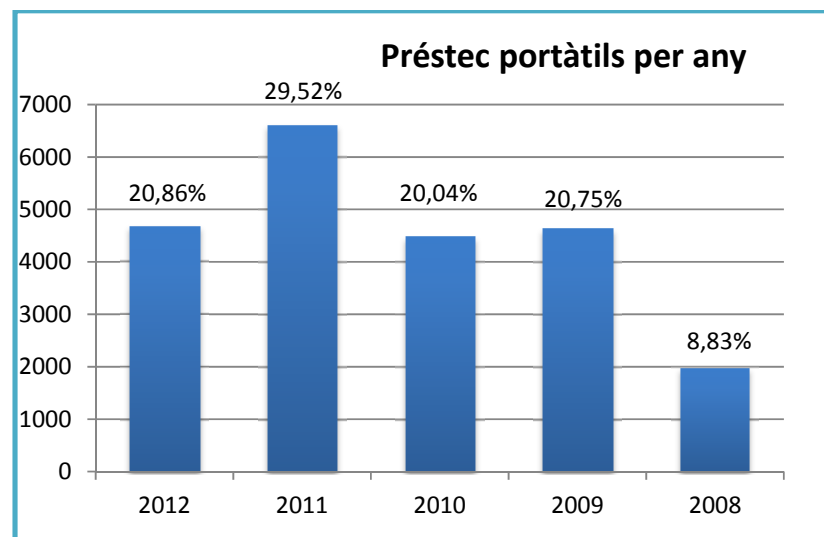
En la propera memòria es facilitaran dades del nou servei.

Préstec de portàtils

La Biblioteca EPSEB ha disposat al llarg de 2012 de 16 ordinadors portàtils destinats al servei de préstec, i de 9 dedicats a sessions de formació.

Al llarg del 2012 els portàtils s'han prestat en total **4.677** vegades.

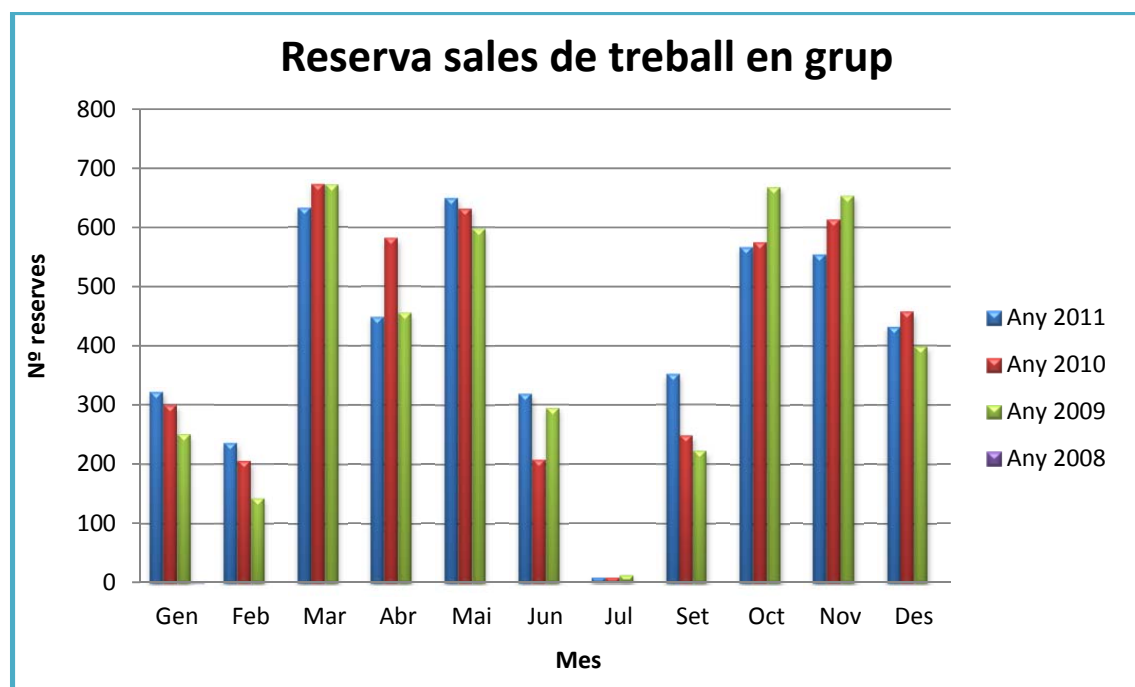

Sales de treball en grup

La Biblioteca disposa de **6** sales de treball en grup amb 6 llocs de treball cadascuna i a més disposa d'una sala multifunció amb capacitat per a 10 persones. Les dades recollides al 2012 s'inicien el 16 d'abril, en el moment en que es gestiona el préstec de sales a través del programa Millennium.

S'han realitzat **2.421** reserves de sales (respecte a les **4.276** de 2008 i 4.373 del 2009 i 4.507 de 2010 i 4.525 de 2011) repartides de la següent manera al llarg del 2012:

Serveis de formació en Habilitats Informacionals

La Biblioteca EPSEB participa i col·labora activament en el procés d'aprenentatge de les persones de la nostra escola mitjançant la formació en habilitats informacionals necessàries per tal de localitzar, recuperar, avaluar, utilitzar i comunicar la informació científica i tècnica d'una manera eficient i eficaç.

D'aquesta manera es millora la capacitat de presa de decisions, de desenvolupament del pensament crític i creatiu i, sobretot, afavoreix una comunicació efectiva. Aquestes competències són imprescindibles en el perfil dels nous titulats d'acord amb les conclusions dels estudis realitzats per organismes acadèmics i professionals.

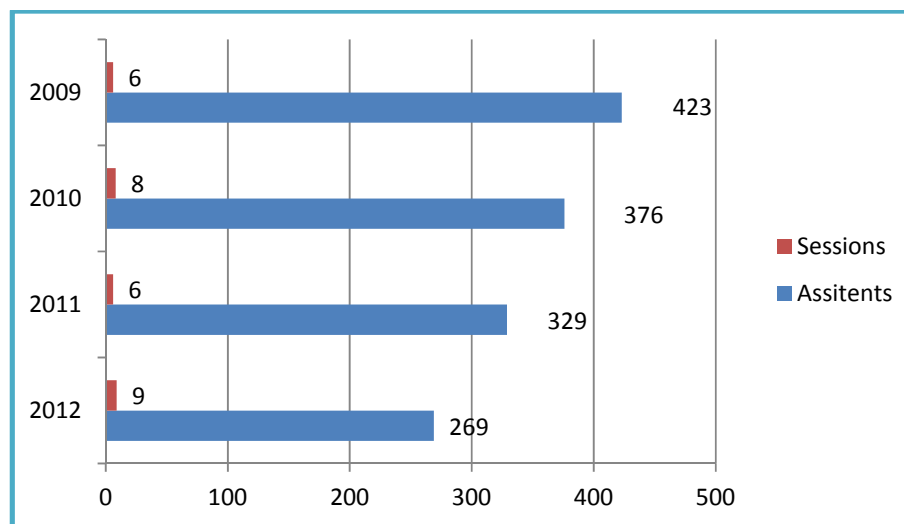
Al llarg de l'any 2012 es van realitzar un total de **39** sessions de formació

Sessions d'Acollida per a estudiants de nou ingrès

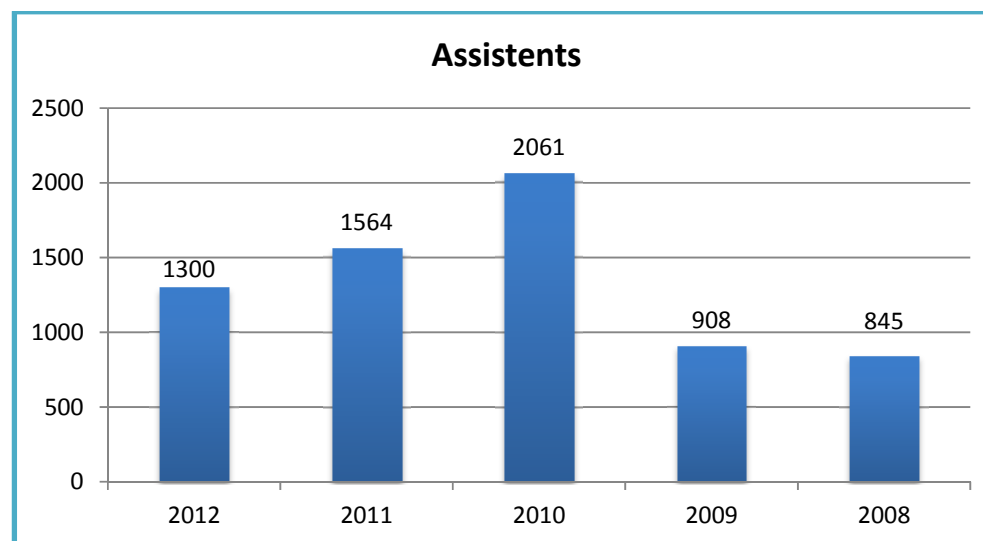
Les anomenades sessions d'acollida s'inclouen dins de l'itinerari formatiu en habilitats informacionals, són sessions de nivell 1 A i estan vinculades a les assignatures : Construcció I (Enginyeria en Edificació) i Àlgebra (Enginyeria Geomàtica)

Activitats formatives

El total d'alumnes assistents a les sessions realitzades durant l'any 2012 per la Biblioteca EPSEB ha estat **1300** alumnes, la davallada es deu a la disminució d'alumnes matriculats.

Les activitats formatives han estat les següents :

Activitats formatives integrades en els plans d'estudi de Doctorat d'Administració i Direcció d'Empreses

Habilitats informacionals per la cerca i la publicació científica (3 sessions)

Activitats formatives per al personal docent investigador

- RW : gestor de referències
- Aprèn a utilitzar Scopus i mesura la teva producció científica

Activitats formatives integrades en els plans d'estudi de primer cicle d'Enginyeria Tècnica Topogràfica :

- Navegacions i sistemes d'informació : publicacions periòdiques especialitzades (1 sessió)

Activitats formatives integrades en els plans d'estudi de Grau d'Enginyer en Edificació :

- Habilitats Informacionals nivell 1A dins l'assignatura construcció I (5 sessions)
- Habilitats Informacionals nivell 1B dins l'assignatura Materials de construcció I (4 sessions de 2 h.)
- Habilitats Informacionals nivell 2 dins l'assignatura Materials de construcció II (4 sessions de 2 h.)

Activitats formatives integrades en els plans d'estudi del Grau d'Enginyer en Geomàtica i Topografia :

- Habilitats Informacionals nivell 1 dins l'assignatura Àlgebra I (1 sessió de 2 h)
- Habilitats Informacionals nivell 2 dins l'assignatura Tractament d'imatge Digital (1 sessió de 2 h)
- Habilitats Informacionals nivell 3 dins l'assignatura Introducció a l'enginyeria civil (1 sessió de 2 h)

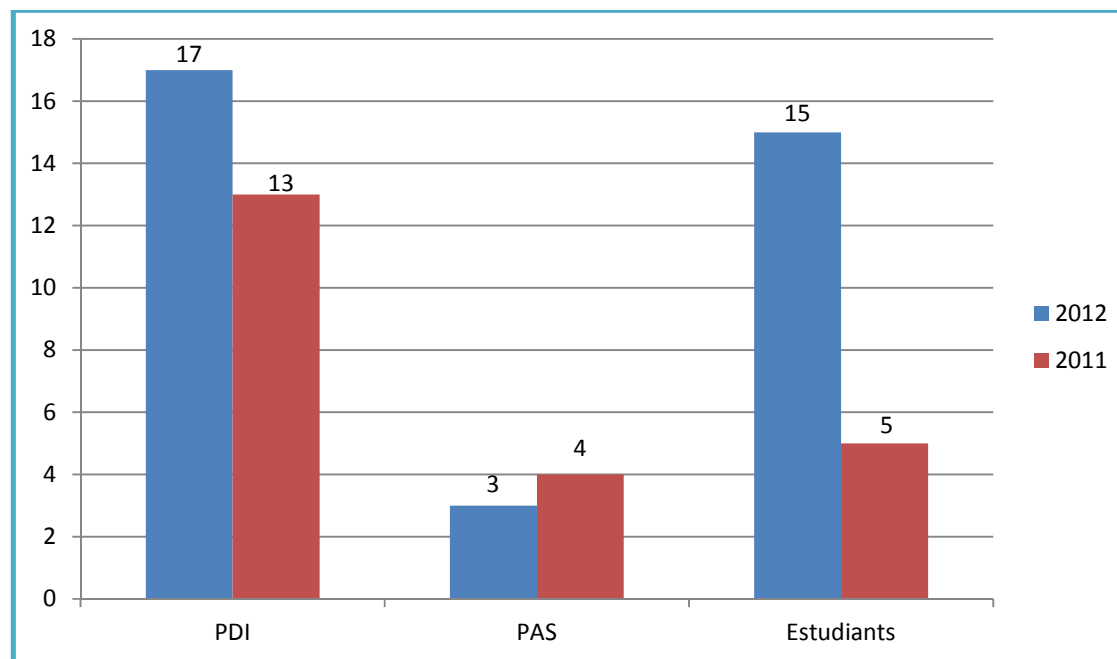
Activitat formativa Tutoria de PFC/TFG

- S'han tutoritzat 5 TFG (5 sessions d'1 h)

Servei de Gravació de certificat digital

La Biblioteca EPSEB, com a Entitat de Registre de la UPC, ofereix als membres de la comunitat universitària (PAS, PDI i estudiantat) la possibilitat d'enregistrar el certificat digital al vostre carnet universitari:

→ B.3 Instal·lacions

Superfície

La Biblioteca té 860 m² i 210 llocs de treball repartits en:

Planta primera

- 6 sales d'estudi en grup amb 36 llocs de treball
- Sala de reunions / multifunció amb 10 llocs de treball
- Arxiu de patrimoni arquitectònic de Catalunya
- Factoria
- Hemeroteca
- Sala de estudi individual amb 46 llocs de treball
- Sala de formació amb 20 seients
- Servei d'informació bibliogràfica
- Espai E-revistes (novetat 2011)

Planta segona:

- Àrea de treball intern
- Espai de lectura informal
- Magatzem compactus
- Sala de lectura amb 80 llocs de treball
- Servei d'acolliment i préstec

Equipaments

La Biblioteca disposa dels equipaments següents:

TIPUS D'EQUIPAMENTS	NOMBRE D'EQUIPAMENTS
Antifurt	1
Calculadores per préstec	5
Càmera fotogràfica	1
Càmera de vídeo	1
Escàners d'ús intern	3
Escàners d'ús públic	3
Fotocopiadora/Fax/escàner d'ús intern	1
Fotocopiadora/impressora d'ús públic	1
Impressores d'ús intern	5
E-readers	5
OPAC	11
Pantalla canal notícies (canalbib)	2
Portàtil	23
Pissarra digital	1
Projector	2
USB per préstec	7
Webcam	1

Horaris

En període lectiu de **9 h a 20 h** de dilluns a divendres

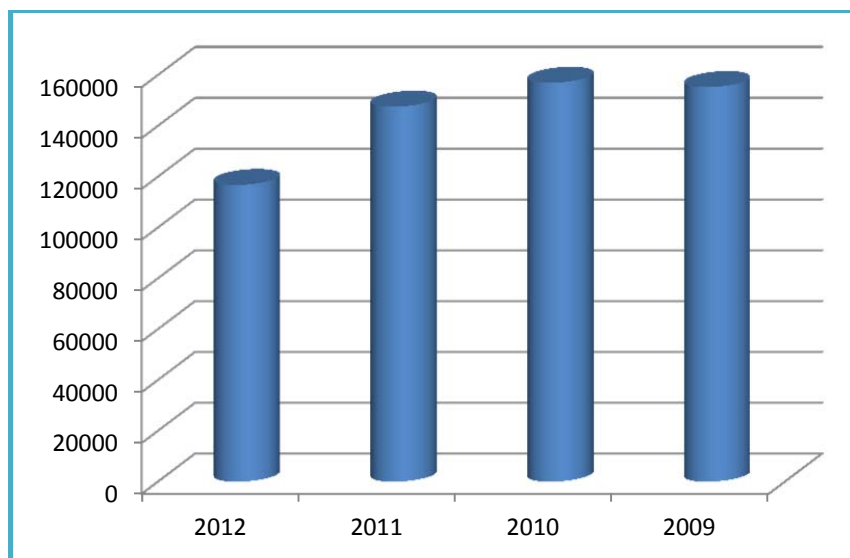
En períodes no lectius de **9 h a 14.30 h**

En períodes no laborables **tancat**

Visitants

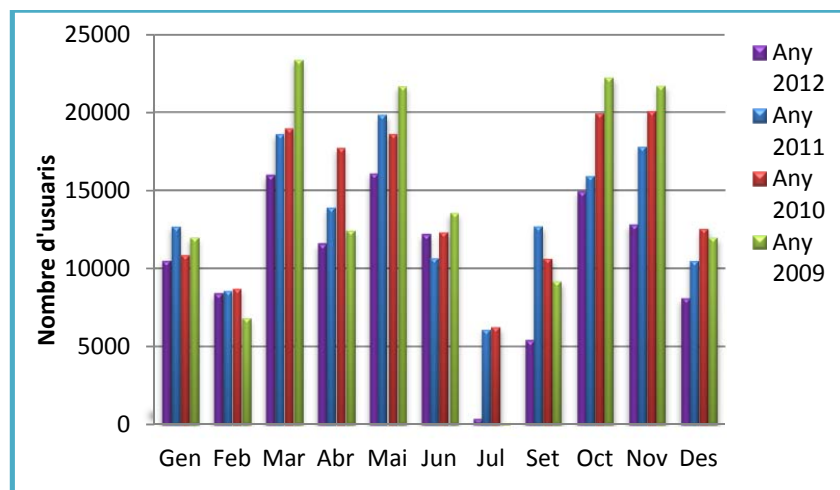
El total de visitants ha estat aquest any 2012 : **116.770** amb una mitjana de **10.615** visitants per mes , exceptuant el mes d'agost ja que la biblioteca tanca per vacances .

Ocupació

Recompte dels usuaris que estan treballant a la Biblioteca en hores i dies prèviament seleccionats.

Nova identitat gràfica

material en préstec

- Ratolins
- Calculadores científiques
- Memòries USB

Adroça't al taulell!

material en préstec

- Llibres electrònics

La duració del préstec és de 10 dies, i renovable fins a 4 vegades.

Adroça't al taulell!

material en préstec

- Portàtils

Fes-los servir a la Biblioteca de l'EPSEB i gaudeix de la xarxa sense fils.

Adroça't al taulell!

C. Organització i gestió

C.1 Gestió del personal

Equip de la biblioteca

Cristina Díez Fernández. Bibliotecària responsable recerca

Jose Ma Duque Corchete. Tècnic de Suport

Remei Garcia Martínez. Cap de biblioteca

Sara Matheu Martínez del Campo. Bibliotecària responsable digital

Pilar Moreno Albuquerque. Tècnica de Suport

Rosalía Ordoñez Navas. Bibliotecària responsable d'aprenentatge

Jacqueline Yika Paz. Becària suport aprenentatge biblioteca

Reconeixement a ex-membre de l'equip

Volem aprofitar la memòria de la biblioteca EPSEB'12 per fer públic el reconeixement a la tasca de la nostra companya Trini Castillo.

Ha format part de l'equip de la Biblioteca des de març 2004 fins al maig 2012. La Trini Castillo ens ha obsequiat amb la seva professionalitat i gran capacitat de treball. Ha estat l'ànima i per tant responsable de l'èxit de la implantació de les habilitats informacionals a la l'EPSEB. També ha estat clau la seva tasca de suport a la recerca i a la publicació de la producció científica per als membres de la comunitat EPSEB. Tots els qui hem gaudit del seu bagatge humà i professional li desitgem tota la sort del món.

Formació del personal

- o Prevenció de Riscos Laboral
- o Taller de formació adreçat als interlocutors SEPI de les biblioteques
- o 4a setmana internacional de l'accés obert
- o Primeres Jornades sobre Gestió de la Informació Científica (JGIC-2012), (IEC)
- Taller per als investigadors sobre la publicació a Springer

Sessions de presentació dels serveis bibliotecaris

- o Jornades de portes obertes EPSEB
- o Jornada amb ulls de dona

C.2 Gestió del pressupost

Pressupostos per a fons bibliogràfics

La distribució del pressupost de la Biblioteca destinat a fons bibliogràfics es fa seguint les pautes del Servei de Biblioteques i Documentació (SBD). La subscripció de llibres electrònics, revistes i bases de dades es fa consorciada amb totes les biblioteques de la UPC, o també amb els membres del CBUC.

Pressupost reassignat a la Biblioteca des de l'SBD per a la col·lecció bibliogràfica

Per al 2012, el servei de biblioteques de la UPC assigna 9.459 € a la biblioteca per a l'adquisició de la col·lecció bibliogràfica (es van assignar 22.776 € al 2011 ; 48.979 € al 2010 ; 51.658 € a l'any 2008 i 49.804 a l'any 2009). La distribució ha estat la següent:

Tipologia d'adquisició bibliogràfica	Euros	% D'adquisicions bibliogràfiques
Especialització	3.965	41%
Grau	1.376	14%
Culturals i foment de la lectura	659	6%
Postgrau	99	1%
Referència	562	5%
Premsa, revistes, e-readers i altres	2.796	29%

Pressupost reassignat a la Biblioteca des de l'SBD per a revistes especialitzades

Publicacions en suport paper	Euros
Revistes espanyoles	2.341
Revistes estrangeres	2.147

Per al 2012, el servei de biblioteques de la UPC assigna **4.488 €** a la biblioteca EPSEB per a subscripcions de revistes especialitzades en Edificació i Geomàtica (al 2011 : 4.731 € ; al 2010 es van assignar 5.426 euros).

Altres pressupostos

Per al 2012 el servei de biblioteques de la UPC ha assignat un pressupost de **100 €** per a la compra de material TIC fungible. L'EPSEB assigna a la Biblioteca un pressupost de **1.514 €** destinats a la compra de material fungible al llarg d'aquest any.

C.3 Cooperació

Accés a la cultura

Al mes de maig la biblioteca EPSEB, conjuntament amb les professores Laia Haurie i Núria Solan va organitzar la sessió formativa: **Cesedupack 2012** . El curs va anar a càrrec de Gustavo Olivella i Arlindo Silva, professors de Cambridge University, l'objectiu del qual va ser donar a conèixer aquest recurs de suport a l'aprenentatge de materials , ciències, processos i disseny de materials d'enginyeria.

Van assistir doctors i professors dels diferents campus de la UPC.

La Biblioteca ha ofert com cada any un ampli ventall d'activitats i accions de difusió cultural i de lectura amb l'objectiu de facilitar el trànsit de la informació al coneixement.

Les exposicions realitzades al llarg de l'any han cobert les següents temàtiques :

- o “Barcelona, fem Paisatge” amb materials facilitats per l’ Institut Municipal del Paisatge Urbà i Qualitat de Vida
- o Sant Jordi literari i e-readers
- o Viatges i novel·les per l’estiu
- o Nadal de viatges low cost i novel·les

La Biblioteca com a agent de suport a la missió de la universitat ofereix recursos, serveis i espais que afavoreixen l'objectiu de convertint-se en un agent actiu en els projectes de dinamització

Amb motiu de les III jornades Low tech, la Biblioteca EPSEB ha presentat una exposició virtual. L'exposició consta de 9 pòsters que ofereixen una introducció a diferents tipologies constructives low tech. Els pòsters han estat elaborats per Lucy Varela Erazo.

<http://biblioteca.upc.edu/EPSEB/content/exposicio-low-tech>

La Biblioteca ha fet un recull de les exposicions més destacades en el Pinterest de la Biblioteca EPSEB, i al Web de la Biblioteca inserint-les amb Issuu.

Us convidem a visitar del 19 de maig al 23 de juny l'exposició a la Biblioteca EPSEB (planta 2)

El pla Cerdà 190 anys

L'exposició consta de: 6 plafons, 2 plafons facsimils i monografies relacionades que pretenen oferir-nos una aproximació al Pla Cerdà.

Els textos i el disseny han anat a càrrec de la Mariana Lloret a la qual volem agrair la seva magnífica feina

